

Specialna olimpiada
Slovenije

PRIHOD OLIMPIJSKEGA OGNJA UPANJA V LJUBLJANO
IN
NASTOP SLOVENSКИH ŠPORTNIKOV NA EVROPSKIH IGRAH SPECIALNE
OLIMPIADE V VARŠAVI

Gradivo za novinarje

Specialna olimpiada je svetovno gibanje, namenjeno osebam z motnjami v duševnem razvoju. Je sodoben program gibalnih dejavnosti, ki vključuje tudi trening socialnih veščin. Specialna olimpiada ne pozna poražencev, zato pridružitvev temu gibanju pomeni vstopiti v svet zmagovalcev. Njeno filozofijo je sprejelo že več kot milijon specialnih olimpijcev iz več kot 180 držav.

V Sloveniji so specialni olimpijci združeni pod okriljem Specialne olimpiade Slovenije (SOS), kjer vsako leto beležijo več tekmovalcev. V letu 2009 je tako v različnih športih tekmovalo več kot 2.500 športnikov. Najuspešnejši med njimi se udeležujejo tudi mednarodnih tekmovanj. Naslednje tovrstno tekmovanje bodo Evropske igre specialne olimpiade, ki bodo potekale med 18. in 24. septembrom 2010 v Varšavi. Iger na Poljskem se bo udeležila tudi slovenska ekipa. 13 specialnih olimpijcev bo tekmovalo v atletiki in namiznem tenisu.

Kot napoved letošnjih Evropskih iger bo po Evropi potoval olimpijski ogenj. V Slovenijo bo prišel v torek, 7. septembra 2010, njegov postanek v Ljubljani pa bo spremljal pester program.

PRIHOD OGNJA SPECIALNE OLIMPIADE V SLOVENIJO (7. 9. 2010)

V podobnem duhu, kot je olimpijski ogenj prisoten na olimpijskih igrah, zaznamuje specialno olimpiado **ogenj upanja** (*»Flame of Hope«*). Podobno kot olimpijski ogenj je tudi ogenj specialne olimpiade tradicionalno prižgan v Grčiji. V čast prihajajočim Evropskim igram specialne olimpiade v Varšavi bo tokrat prižgan 5. septembra, iz Grčije pa bo najprej pripotoval v Turčijo, od tu pa bo obiskal še sedem evropskih držav: Slovenijo, Gibraltar, Luksemburg, Francijo, Veliko Britanijo, Belgijo in na koncu še Poljsko.

V **Slovenijo bo ogenj pripotoval** skupaj z mednarodno odpravo specialnih olimpijcev, policistov in prostovoljcev. V Ljubljani bodo mednarodno odpravo sprejeli ljubljanski župan, slovenski športniki in drugi gostje.

Prihod ognja Specialne olimpiade bo spremljal **pester program** v organizaciji Specialne olimpiade Slovenije. Začel se bo v ljubljanskem parku Tivoli, Jakopičevo sprehajališče, s tekom SOS, kjer se bodo na največ 4-kilometrski progi pomerili specialni olimpijci, njihove družine, spremljevalci in trenerji ter prostovoljci in učenci nekaterih ljubljanskih osnovnih šol. Po kulturno-zabavnem festivalu, ki ga bodo pripravile članice Specialne olimpiade Slovenije (osnovne šole za učence s posebnimi potrebami, društvo Sožitje, centri za usposabljanje, delo in varstvo), bodo nosilci olimpijskega ognja ter specialni olimpijci iz parka Tivoli ogenj prenesli čez Slovensko cesto do Čopove ulice in naprej na Prešernov trg do magistrata, kjer bo olimpijski ogenj in njegove spremljevalce sprejel ljubljanski župan Zoran Jankovič. Olimpijski ogenj se bo nato po isti poti vrnil nazaj do Jakopičevega sprehajališča. Sledilo bo slavnostno prižiganje olimpijskega ognja – ta čast bo tokrat pripadla telovadcu **Mitji Petkovšku** – ob svečani prisegi specialnih olimpijcev.

Program dogodka:

13.00 – **Tek SOS** (vrh Jakopičevega sprehajališča) – trije krogi po 1,3 km

14.00 – **Glasbeni in plesni nastopi** v organizaciji šol in zavodov za osebe z motnjami v duševnem razvoju (Jakopičevo sprehajališče)

15.00 – **Tek olimpijske bakle skozi središče Ljubljane** (Jakopičevo sprehajališče – Slovenska cesta – Prešernov trg – magistrat)

15.30 – **Sprejem olimpijskega ognja** in njegovih nosilcev pri ljubljanskem županu (magistrat)

16.00 – **Povratek olimpijske bakle proti Tivoliju**

16.30 – **kulturno-zabavna prireditev; prižiganje olimpijskega ognja** in svečana prisega specialnih olimpijcev (Jakopičevo sprehajališče)

PREDSTAVNIKI NA EVROPSKIH IGRAH V VARŠAVI

Ekipo 13 specialnih olimpijcev, ki bodo zastopali Slovenijo na Evropskih igrah specialne olimpiade v Varšavi, sestavljajo:

Debora Rojc

Debora je 20-letna tekačica, ki tekmuje v teku na 100 in 200 metrov ter v štafeti 4 x 100 metrov. V teh disciplinah se bo pomerila tudi na Evropskih igrah v Varšavi.

Trener: Milena Pinter

Franja Pšeničnik

Franja je stara 41 let. V programih specialne olimpiade tekmuje v namiznem tenisu, tako posamezno kot v mešanih dvojicah. V obeh kategorijah bo tekmovala tudi v Varšavi.

Trener: Miran Vrabič

Aleš Masten

Aleš je star 32 let. Njegove discipline so tek na 100 in 200 metrov ter štafeta 4 x 100 metrov. V teh disciplinah bo tudi zastopal Slovenijo na Evropskih igrah v Varšavi.

Trener: Peter Cusma

Lucija Meško

Lucija je 19-letna športnica iz Velike Nedelje. Tekmuje v namiznem tenisu, v teku na 200 in 400 metrov ter v štafeti 4 x 100 metrov. V Varšavi se bo pomerila v navedenih tekaških disciplinah.

Trener: Andreja Resman

Robert Vlah

Robert je 25 let star športnik iz Ljubljane. V Varšavi bo tekmoval v teku na 100 metrov in v štafeti 4 x 100 metrov, sicer pa se ukvarja še s tekom, z namiznim tenišom, s košarko in z nogometom. Košarko trenira tudi v reprezentanci Zveze gluhih in naglušnih Slovenije.

Trener: Peter Cusma

Uroš Požar

Uroš je star 30 let. Trenira suvanje krogle, tenis, smučanje in plavanje. V Varšavi bo Slovenijo zastopal pri suvanju krogle.

Trener: Peter Cusma

Miha Zupan

Miha je 21-letni atlet. Njegove discipline so tek na 100 in 200 metrov, namizni tenis, plavanje in kolesarjenje. Na Evropskih igrah v Varšavi se bo pomeril v namiznem tenisu posamezno in v mešanih dvojicah.

Trener: Jure Vajs

Mateja Bizjak

Mateja je stara 24 let, njena disciplina je namizni tenis. Na Evropskih igrah bo tekmovala posamezno in v mešanih dvojicah.

Trener: Jure Vajs

Alenka Markelj

Alenka je 23-letna športnica iz Ankarana. Obiskuje Center za usposabljanje Elvire Vatovec v Strunjanu, kjer trenira tek na 100 in 200 metrov ter štafeto 4 x 100 metrov – discipline, v katerih bo tudi tekmovala v Varšavi.

Trener: Milena Pinter

Elviana Zulič

Elviana je 22-letna tekačica iz Kopra. Njeni disciplini sta tek na 100 in 200 metrov. V Varšavi se bo poleg v navedenih kategorijah pomerila tudi v štafeti 4 x 100 metrov.

Trener: Milena Pinter

Albin Šenveter

Albin je 29-letni športnik. Na Evropskih igrah specialne olimpiade bo Slovenijo zastopal v teku na 400 metrov, skoku v daljino in štafeti 4 x 100 metrov. Njegova vztrajnost se odraža v športnih uspehih, saj je na svetovnih igrah specialne olimpiade že zmagal v smučarskem teku na 7,5 kilometrov, dosegel drugo mesto v isti disciplini na 10 kilometrov in ekipno osvojil bron v štafeti na 4 x 1.000 metrov.

Trener: Vlado Vodušek

Aleš Capuder

Aleš je 35-letni atlet, ki bo Slovenijo zastopal v teku na 200 in 800 metrov ter v štafeti 4 x 100 metrov.

Trener: Vlado Vodušek

Petja Vrbnjak

Petja je star 36 let in prihaja s Ptuja. V Varšavi bo nastopil v namiznem tenisu posamezno in v mešanih dvojicah.

Trener: Miran Vrabič

KAMPANJA 'ZAVEŽIMO VEZALKE'

V sklopu evro-azijske regije specialne olimpiade poteka osveščevalna kampanja »Zavežimo vezalke« (*»Wear the Laces«*), ki opozarja na moč športa pri spreminjanju življenja in socializaciji ljudi z motnjami v duševnem razvoju. S tem, ko zavežemo vezalke, omogočamo gibanju specialne olimpiade, da nadaljuje z razvijanjem programov, ki povezujejo gibalne dejavnosti s treningom socialnih veščin.

Kampanja se bo začela s prihodom olimpijskega ognja izvajati tudi v Sloveniji. Znesek od nakupa rdečih vezalk po ceni 2 evra bo namenjen specialnim olimpijcem oziroma projektom SOS.

POSLANSTVO SPECIALNE OLIMPIADE: Vsi smo specialni

Šport lahko spreminja življenje. Pa ne samo s kolajnami in rekordnimi dosežki, ampak tudi z grajenjem samopodobe, druženjem in premagovanjem lastnih meja. Specialna olimpiada združuje športne, socialne in kulturne aktivnosti oseb z motnjami v duševnem razvoju. Poudarek programa je na ohranjanju psihofizičnih sposobnosti in vsesplošni socializaciji sodelujočih. Poteka pod sloganom: *»Pustite mi zmagati, če pa ne morem zmagati, naj bom pogumen v svojem poskusu«*. Za večino sodelujočih športnikov predstavlja program specialne olimpiade edino prizorišče, ki nudi priložnost za vključevanje v skupnost ter razvoj zaupanja v sebe in svoje sposobnosti.

Vizija specialne olimpiade je svet, v katerem so spoštovanje, enakost in sprejemanje osrednje vrednote. Zato si prizadeva, da družba preseže stereotipe in sprejme specialne olimpijce prav z vidika njihove drugačnosti, specialnosti – zaradi njihovega zagona in vztrajnosti, radosti v tekmovanju ter ponosa v svojih dosežkih.

RAZLIKOVANJE SPECIALNE OLIMPIADE IN PARAOLIMPIJSKIH IGER

Programa specialne olimpiade ne gre enačiti s paraolimpijskimi igrami, ki so namenjene osebam s telesnimi hibami in motnjami v telesnem razvoju. Čeprav gre v obeh primerih za prilagojeno obliko športnega tekmovanja, se njuna očitna razlika pokaže pri samem namenu tekmovanja. Specialna olimpiada spodbuja udeležbo na dogodkih, katerih glavni namen je sodelovanje in ne športni rezultat. V nasprotju s paraolimpijskimi igrami so ob koncu iger specialne olimpiade vsi tekmovalci zmagovalci in vsi prejmejo medalje.

ZGODOVINA SPECIALNE OLIMPIADE

Na pobudo Eunice Kennedy Shriver je bil leta 1963 v ZDA organiziran prvi športni tabor za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Pet let kasneje, leta 1968, so bile v Chicagu izvedene tudi prve prave športne igre, ki so se jih udeležili specialni olimpijci iz ZDA. Na te igre so bili povabljeni tudi športniki iz drugih delov sveta. Prek njih se je ideja specialne olimpiade razširila v njihove domovine. Danes je v svetovno gibanje specialne olimpiade vključenih že prek 200 programov iz 180 držav sveta, ki so razdeljene v sedem regij. Slovenska veja organizacije, Specialna olimpiada Slovenije, je vključena v evro-azijsko regijo.

SPECIALNA OLIMPIADA V SLOVENIJI

Slovenski specialni športniki so se gibanju in idejam specialne olimpiade prvič priključili leta 1990, formalno pa je bila organizacija Specialne olimpiade Slovenije priključena v svetovno mrežo tri leta kasneje. Leta 1990 je tako slovenska ekipa še v okviru takratne Jugoslavije sodelovala na evropskih igrah na Škotskem, leto kasneje pa se je prvič pridružila tekmovalcem iz vsega sveta na svetovnih poletnih igrah v Minneapolisu. Leta 1993 so slovenski tekmovalci, takrat že pod imenom formalno priznane slovenske organizacije, sodelovali na prvih svetovnih zimskih igrah v Schladmingu. Od tu naprej se je slovenska ekipa redno udeleževala svetovnih iger: New Haven (1995), Toronto (1997), Severna Karolina (1999), Aljaska (2001), Dublin (2003), Nagano (2005), Šanghaj (2007) in Boise (2009). Naslednja priložnost za udeležbo na svetovnih igrah bo leta 2011 na poletnih igrah v Atenah.

Med 26 poletnimi in zimskimi športi, ki jih vključuje program specialne olimpiade, se jih je v Sloveniji trenutno izvaja dvanajst: plavanje, kolesarstvo, atletika, košarka, nogomet, namizni tenis, balinanje in judo, med zimskimi športi pa alpsko smučanje, smučarski tek in krpljanje.

Specialna olimpiada Slovenije izvaja tudi program MATP (Motor Activities Training Program), ki je namenjen osebam z najtežjo motnjo v duševnem razvoju. Slovenski tekmovalci se v okviru Specialne olimpiade Slovenije vsako leto pomerijo na regijskih igrah in MATP regijskih igrah, na turnirjih v posameznih športih ter na državnih MATP igrah in igrah specialne olimpiade. Najboljši med njimi pa se nato udeležijo tudi evropskih in svetovnih tekmovanj.

Na povezavi <http://www.specialna-olimpiada.si/si/medijske-objave/> najdete:

- Foto gradivo (specialni olimpijci, specialne vezalke)
- Predstavitve specialnih olimpijcev
- Video posnetek – napoved Evropskih iger specialne olimpiade v Varšavi (*»Torch run«*)

Kontakt za medije

Urška Andrejc, izvršna sekretarka SOS

e-pošta: so.slovenija@gmail.com

tel. 041 887 227